

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

RAUF ABLYAZOV UNIVERSITY
EAST EUROPEAN

Кафедра права та інформаційної справи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Спеціальність

Д8 ПРАВО

Освітньо-
професійна
програма

ПРАВО

Освітній
ступінь

БАКАЛАВР

2026 рік

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Шифр навчальної дисципліни (за ОПП)	ОК 21
Мова викладання	українська
Семестр	7
Обсяг дисципліни (у кредитах ЄКТС і годинах)	3/90
Передумови вивчення дисципліни:	ОК 9 Юридична деонтологія ОК 15 Цивільне право ОК 16 Кримінальне право ОК 17 Трудове право
Анотація навчальної дисципліни:	Дисципліна «Юридичне консультування» є практикоорієнтованою та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти професійних навичок надання кваліфікованої правової допомоги. У рамках курсу вивчаються загальні засади, методика та техніка юридичного консультування, етапи роботи зі справою, особливості інтерв'ювання клієнта, аналіз фактичних обставин та доказової бази, вироблення правової позиції, складання юридичних документів за результатами консультування, а також етичні стандарти професійної діяльності юриста-консультанта в умовах юридичної клініки чи приватної практики.
Мета і завдання навчальної дисципліни:	Метою є формування у студентів стійких практичних навичок професійного юридичного консультування, здатності самостійно аналізувати правові ситуації, виробляти обґрунтовані правові позиції та надавати кваліфіковані правові поради клієнтам з дотриманням вимог професійної етики та чинного законодавства.
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

	СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
Результати навчання:	РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

2 ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма організації освітнього процесу	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр вивчення	Обсяги за видами навчальних занять			Самостійна робота (год)	Вид індивідуального завдання	Форма підсумкового контролю (екзамен/залік)
				Лекції (год)	Практичні, семінарські (год)	Лабораторні			
Денна форма навчання	3	90	7	14	28		48	контрольна робота	екзамен
Заочна форма навчання	3	90	7	4	2		84	контрольна робота	екзамен

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади юридичного консультування

Поняття, мета та завдання юридичного консультування. Юридичне консультування як вид юридичної діяльності та правова послуга. Місце юридичного консультування в системі надання правової допомоги в Україні. Безоплатна первинна та вторинна правова допомога: відмінності та суб'єкти надання. Роль юридичних клінік у системі консультування. Види юридичного консультування: усне та письмове, разове та систематичне, галузеве та комплексне. Суб'єкти консультування: юрист-консультант, адвокат, нотаріус, фахівець юридичної клініки. Загальні принципи юридичного консультування: законність, об'єктивність, конфіденційність, незалежність, пріоритет інтересів клієнта, компетентність.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання надання правової допомоги

Конституція України як основа права на правову допомогу. Закон України «Про безоплатну правову допомогу»: структура, суб'єкти, види послуг. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у контексті консультування. Стандарти діяльності юридичних клінік України. Типове положення про юридичну клініку вищого навчального закладу. Етичний кодекс юридичної клініки. Правила адвокатської етики. Нормативне регулювання конфіденційності та захисту персональних даних під час консультування.

Тема 3. Професійна етика юриста-консультанта

Поняття та зміст професійної етики юриста. Співвідношення юридичної етики та адвокатської етики. Етичні засади діяльності юридичної клініки. Конфіденційність в роботі юриста-консультанта: межі, винятки, відповідальність. Конфлікт інтересів: поняття, види, способи запобігання. Етичні аспекти ведення справи клієнта. Професійний дрес-код та діловий етикет. Взаємини «клієнт – юрист»: довіра, інформованість, межі відповідальності. Заборона гарантування результату. Етичні обмеження при консультуванні вразливих категорій клієнтів.

Тема 4. Техніка та методика юридичного консультування

Алгоритм роботи над юридичною справою. Етапи юридичного консультування: підготовчий, основний, завершальний. Підготовка до консультації: збір попередньої інформації, визначення галузевої належності питання, добір нормативної бази. Методика проведення усної консультації. Методика підготовки письмової консультації (правового висновку). Структура правового висновку: фактичні обставини, правова кваліфікація, аналіз судової практики, висновки та рекомендації. Використання електронних баз даних та інформаційно-правових систем під час консультування (Єдиний державний реєстр судових рішень, HUDOC, ЛІГА:ЗАКОН тощо).

Тема 5. Інтерв'ювання клієнта

Поняття, мета та завдання інтерв'ювання. Психологічні та правові аспекти інтерв'ювання. Стадії проведення інтерв'ю: встановлення контакту, збір фактів, уточнення деталей, підсумок. Техніки активного слухання та задавання питань (відкриті, закриті, уточнюючі, навідні). Фіксація інформації під час інтерв'ю. Вхідна анкета клієнта: структура та призначення. Етичні аспекти інтерв'ювання. Особливості інтерв'ювання вразливих категорій клієнтів (неповнолітні, особи з інвалідністю, жертви насильства). Визначення обсягу та меж консультації за результатами інтерв'ю.

Тема 6. Аналіз фактичних обставин та доказової бази

Поняття юридично значущих фактів. Класифікація фактичних обставин: безспірні, сумнівні, спростовані. Джерела інформації у справі: документи, пояснення клієнта, свідчення третіх осіб, електронні докази. Поняття, види та властивості доказів: належність, допустимість, достовірність, достатність. Оцінка доказової бази: виявлення прогалин, визначення необхідності додаткових доказів. Допустимість та належність доказів у різних видах судочинства. Робота з електронними доказами. Формування доказової позиції.

Тема 7. Вироблення правової позиції та стратегії захисту

Поняття правової позиції та її значення для результату справи. Етапи формування правової позиції: кваліфікація правовідносин, визначення застосовних норм, аналіз судової практики. Стратегія і тактика вирішення правової проблеми. Визначення альтернативних варіантів вирішення спору. Оцінка ризиків та перспектив кожного варіанта. Досудове врегулювання спору: претензійний порядок, медіація, переговори. Визначення оптимального способу захисту прав клієнта. Доведення до клієнта можливих варіантів вирішення проблеми, роз'яснення правових наслідків кожного з них.

Тема 8. Складання юридичних документів за результатами консультування

Поняття та види юридичних документів у контексті консультування. Письмова правова консультація (правовий висновок): структура, реквізити, вимоги до змісту. Претензія: поняття, структура, порядок направлення. Позовна заява: загальні вимоги, реквізити, підсудність. Скарга (адміністративна, судова): види та вимоги. Заяви та клопотання процесуального характеру. Договір про надання правової допомоги: істотні умови, етичні вимоги. Правила юридичної техніки та юридичного письма. Типові помилки при складанні юридичних документів.

Тема 9. Особливості консультування в окремих галузях права

Специфіка консультування з цивільно-правових спорів (договірні, деліктні, спадкові, сімейні). Особливості консультування з трудових спорів. Консультування з адміністративно-правових питань (оскарження рішень, дій, бездіяльності суб'єктів владних повноважень). Специфіка консультування у кримінальних справах (права підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого). Консультування з питань захисту прав споживачів. Консультування з питань соціального захисту та пенсійного забезпечення. Особливості консультування в умовах воєнного стану.

3.2 Тематика лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Загальні засади юридичного консультування	2	2
2.	Нормативно-правове регулювання надання правової допомоги		
3.	Професійна етика юриста-консультанта	2	2
4.	Техніка та методика юридичного консультування		
5.	Інтерв'ювання клієнта	2	
6.	Аналіз фактичних обставин та доказової бази	2	2
7.	Вироблення правової позиції та стратегії захисту	2	
8.	Складання юридичних документів за результатами консультування	2	
9.	Особливості консультування в окремих галузях права	2	
Усього годин		14	4

3.3 Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Загальні засади юридичного консультування	2	1
2.	Нормативно-правове регулювання надання правової допомоги	4	
3.	Професійна етика юриста-консультанта	2	
4.	Техніка та методика юридичного консультування	2	
5.	Інтерв'ювання клієнта	4	
6.	Аналіз фактичних обставин та доказової бази	4	1
7.	Вироблення правової позиції та стратегії захисту	2	
8.	Складання юридичних документів за результатами консультування	4	
9.	Особливості консультування в окремих галузях права	4	
Усього годин		28	2

Приклади правових ситуацій (фахових задач) для обговорення на семінарських заняттях:

Ситуація 1. Громадянка К. звернулася до юридичної клініки з проханням допомогти їй у спорі з колишнім чоловіком щодо поділу майна, набутого під час шлюбу. Вона не має коштів на оплату адвоката.

Завдання: визначити, чи належить дане питання до сфери безоплатної первинної чи вторинної правової допомоги; встановити, чи має громадянка К. право на безоплатну вторинну правову допомогу; визначити суб'єктів, до яких вона може звернутися; надати усну консультацію щодо перших кроків.

Ситуація 2 . До юридичної клініки одночасно звернулися два клієнти: орендодавець, який бажає виселити орендаря, та орендар, який оскаржує законність виселення. Обидва просять призначити їм одного й того самого студента-консультанта.

Завдання: визначити, чи існує конфлікт інтересів; сформулювати етичні правила, якими має керуватися юридична клініка; запропонувати алгоритм дій для вирішення ситуації з дотриманням вимог Етичного кодексу юридичної клініки.

Ситуація 3. Підприємець О. звернувся за консультацією щодо стягнення заборгованості за договором поставки. Під час інтерв'ю з'ясувалося, що він не зберіг оригінали накладних, а електронне листування з контрагентом частково втрачене.

Завдання: провести імітацію інтерв'ювання клієнта; визначити перелік необхідних документів та доказів; оцінити доказову базу та виявити прогалини; запропонувати клієнту план дій для відновлення доказів.

Ситуація 4. Працівниця М. була звільнена з роботи за «прогул», однак стверджує, що в цей день перебувала на лікарняному, проте листок непрацездатності не надала роботодавцю вчасно через перебування в стаціонарі.

Завдання: класифікувати фактичні обставини справи; визначити юридично значущі факти; оцінити допустимість та належність наявних доказів; сформулювати перелік додаткових доказів, які необхідно отримати.

Ситуація 5. Спадкоємець першої черги дізнався, що нотаріус відмовив йому у видачі свідоцтва про право на спадщину через пропуск шестимісячного строку для прийняття спадщини. Спадкоємець стверджує, що не знав про смерть спадкодавця, оскільки перебував за кордоном.

Завдання: виробити правову позицію щодо поновлення строку для прийняття спадщини; визначити альтернативні варіанти захисту прав клієнта; оцінити ризики та перспективи кожного варіанта; сформулювати рекомендації для клієнта.

Ситуація 6. Клієнт просить підготувати позовну заяву про розірвання договору оренди земельної ділянки та стягнення збитків. Надає договір оренди, акт огляду ділянки з фотографіями та листування з орендарем.

Завдання: проаналізувати надані документи; визначити підсудність та предмет позову; скласти проєкт позовної заяви з дотриманням вимог процесуального законодавства; виявити типові помилки, яких слід уникати.

Ситуація 7. Внутрішньо переміщена особа (ВПО) звернулася з питанням щодо відновлення соціальних виплат, які були припинені після зміни місця реєстрації.

Завдання: визначити галузеву належність спору; проаналізувати нормативну базу з урахуванням особливостей воєнного стану; надати усну консультацію щодо порядку оскарження; скласти проєкт скарги до відповідного органу.

3.4 Самостійна робота студентів (СРС)

№ з/п	Тема СРС	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Загальні засади юридичного консультування	4	8
2.	Нормативно-правове регулювання надання правової допомоги	6	10
3.	Професійна етика юриста-консультанта	6	10
4.	Техніка та методика юридичного консультування	6	10
5.	Інтерв'ювання клієнта	6	10
6.	Аналіз фактичних обставин та доказової бази	6	10
7.	Вироблення правової позиції та стратегії захисту	6	10
8.	Складання юридичних документів за результатами консультування	4	8
9.	Особливості консультування в окремих галузях права	4	8
Усього годин		48	84

Різноманітні завдання для самостійної роботи:

Рівень 1 (репродуктивний) – «Знай та відтвори»:

1. Складіть порівняльну таблицю «Безоплатна первинна правова допомога vs безоплатна вторинна правова допомога» за критеріями: суб'єкти надання, види послуг, категорії отримувачів, джерела фінансування.

2. Складіть глосарій основних термінів дисципліни (не менше 20 понять): юридичне консультування, інтерв'ювання, правова позиція, доказова база, конфлікт інтересів, конфіденційність, правовий висновок тощо.

3. Підготуйте конспект Закону України «Про безоплатну правову допомогу» у вигляді структурно-логічної схеми.

4. Випишіть із Правил адвокатської етики та Етичного кодексу юридичної клініки норми, що безпосередньо стосуються консультування клієнтів, та систематизуйте їх за тематичними блоками.

Рівень 2 (алгоритмічний) – «Проаналізуй та застосуй»:

1. Опрацюйте 3 рішення Єдиного державного реєстру судових рішень (ЄДРСР) за обраною галуззю права. Для кожного рішення складіть короткий правовий висновок (1–2 сторінки) за структурою: фактичні обставини → правова кваліфікація → позиція суду → значення для консультування клієнта.

2. Розробіть шаблон вхідної анкети клієнта для юридичної клініки, що містить не менше 25 питань, згрупованих за блоками (персональні дані, суть звернення, наявні документи, попередні дії, очікуваний результат).

3. Складіть алгоритм (блок-схему) дій юриста-консультанта при первинному зверненні клієнта з цивільно-правового спору, враховуючи етапи від реєстрації звернення до надання рекомендацій.

4. Проаналізуйте 2 реальні зразки договорів про надання правової допомоги (з відкритих джерел). Визначте їх відповідність вимогам чинного законодавства та етичним стандартам. Вкажіть на виявлені недоліки.

Рівень 3 (творчий) – «Досліджуй та запропонуй»:

1. Підготуйте аналітичну довідку (3–5 сторінок) на тему: «Порівняння стандартів юридичного консультування в Україні та одній з країн ЄС (на вибір)». Висвітліть спільні риси, відмінності та перспективи імплементації європейського досвіду.

2. Розробіть проект пам'ятки для клієнта юридичної клініки «Як підготуватися до першої консультації з юристом» (обсяг – 1–2 сторінки, доступною мовою, з урахуванням потреб вразливих категорій населення).

3. На основі аналізу актуальної судової практики (не менше 5 рішень) підготуйте правовий висновок з обраної категорії справ (наприклад, захист прав споживачів, трудові спори, спадкові справи), який містить: опис типової ситуації, аналіз нормативної бази, узагальнення судової практики, практичні рекомендації для клієнта.

3.5 Індивідуальні завдання

Однією з форм позааудиторної самостійної роботи студента є виконання індивідуальних завдань (ІЗ). ІЗ оцінюється окремою кількістю балів. Студенти виконують ІЗ у формі контрольної роботи, яка передбачає розв'язання фахових задач (правових ситуацій) із наданням обґрунтованих правових висновків.

Контрольна робота складається з двох модулів:

Модуль 1. Техніка консультування та аналіз правової ситуації

Фахова задача 1. Громадянин В., 68 років, пенсіонер, звернувся до юридичної клініки з таким зверненням: три роки тому він уклав договір довічного утримання з сусідом Г., передавши йому у власність квартиру. Г. протягом останнього року фактично не виконує своїх обов'язків: не забезпечує харчуванням, не оплачує комунальні послуги, не відвідує В. Громадянин В. бажає розірвати договір і повернути квартиру. Жодних письмових скарг чи претензій до Г. він не направляв. Медичних довідок про стан здоров'я не має.

Завдання:

1. Проведіть юридичну кваліфікацію правовідносин між В. та Г.
2. Визначте нормативну базу, що регулює дану ситуацію (не менше 5 нормативних актів).
3. Проаналізуйте доказову базу: які докази наявні, яких не вистачає, як їх можна отримати.
4. Визначте не менше двох альтернативних варіантів захисту прав клієнта.
5. Оцініть ризики та перспективи кожного варіанта.
6. Складіть проект письмової правової консультації (правового висновку) для клієнта В. (обсяг – 2–3 сторінки).

Фахова задача 2. Підприємець Д. (ФОП, 3 група) звернувся з питанням: податковий орган провів камеральну перевірку та нарахував штрафні санкції у розмірі 85 000 грн за нібито несплату ЄСВ за найманих працівників. Д. стверджує, що всі працівники оформлені за трудовими договорами, ЄСВ сплачувався вчасно, проте податкова вказує на розбіжності у звітності. Строк оскарження податкового повідомлення-рішення спливає через 5 робочих днів.

Завдання:

1. Визначте правову природу спору та його галузеву належність.
2. Встановіть процесуальний строк та порядок оскарження податкового повідомлення-рішення.
3. Складіть план невідкладних дій клієнта з урахуванням обмеженості строків.
4. Складіть проект адміністративної скарги до податкового органу вищого рівня.
5. Визначте, чи доцільно одночасно звертатися до суду, та обґрунтуйте свою позицію.

Модуль 2. Етика, інтерв'ювання та вироблення стратегії

Фахова задача 3. Студент-консультант юридичної клініки під час інтерв'ювання клієнтки Н. дізнався, що вона зазнає систематичного домашнього насильства з боку чоловіка. Н. просить допомогти їй оформити розлучення, але категорично відмовляється звертатися до поліції, посилаючись на страх помсти. Під час розмови клієнтка повідомила, що чоловік погрожував «забрати дітей», якщо вона подасть на розлучення. У родині двоє неповнолітніх дітей (5 та 9 років).

Завдання:

1. Визначте етичні дилеми, що виникають у даній ситуації, та обґрунтуйте алгоритм дій консультанта.
2. Чи зобов'язаний студент-консультант повідомити правоохоронні органи або службу у справах дітей про факт насильства? Обґрунтуйте відповідь з посиланням на нормативні акти.
3. Складіть план інтерв'ювання клієнтки (перелік питань, послідовність, тактика).
4. Визначте перелік правових механізмів захисту Н. та її дітей (обмежувальний припис, кримінальне провадження, розлучення, визначення місця проживання дітей тощо).
5. Сформулюйте рекомендації для клієнтки у доступній формі, враховуючи її емоційний стан.

Фахова задача 4. До юридичної клініки звернувся клієнт С. з проханням допомогти йому стягнути борг у розмірі 500 000 грн з його колишнього бізнес-партнера Л. С. надав розписку, підписану Л., та банківські виписки про переказ коштів. Під час консультації з'ясувалося, що С. раніше вже звертався до адвоката, який порадив йому подати позов, але С. не зробив цього, оскільки «не хотів псувати стосунки». Наразі минув 1 рік з моменту, коли Л. мав повернути кошти. Л. не виходить на зв'язок, його місце проживання невідоме.

Завдання:

1. Проведіть аналіз фактичних обставин та визначте юридично значущі факти.
2. Встановіть позовну давність та оцініть, чи не пропущений строк.
3. Визначити підсудність спору та обґрунтуйте вибір.
4. Складіть стратегію захисту прав клієнта з урахуванням невідомості місця перебування відповідача.
5. Підготуйте проєкт претензії до Л. (на випадок встановлення його місцезнаходження).

3.6 Форми поточного, проміжного та підсумкового контролю

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання ІЗ, проміжний контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- заслуховування і публічне обговорення підготовлених виступів, доповідей з тематики занять;
- перевірка виконання практичних завдань на аудиторних заняттях;
- усне опитування або письмовий контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання ІЗ здійснюється у формі перевірки виконання контрольної роботи.

Проміжний контроль проводиться у формі усного і письмового опитування за матеріалами тем змістових модулів курсу.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни «Юридичне консультування» є екзамен.

При проведенні підсумкового контролю у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання Moodle.

Перелік питань до підсумкового контролю (екзамен)

Рівень 1: Знання та розуміння (відтворення базових понять та норм)

1. Поняття, ознаки та види юридичної практики.
2. Поняття та види правової допомоги в Україні.
3. Загальна характеристика безоплатної первинної правової допомоги.
4. Загальна характеристика безоплатної вторинної правової допомоги.
5. Суб'єкти надання безоплатної правової допомоги в Україні.
6. Поняття, мета та завдання юридичної клінічної освіти.
7. Принципи діяльності юридичної клініки вищого навчального закладу.
8. Поняття та основні принципи професійної етики юриста.
9. Сутність та зміст конфіденційності в роботі юриста-консультанта.
10. Поняття конфлікту інтересів та способи його запобігання в юридичній клініці.
11. Поняття та види документів правового характеру в діяльності клініки.
12. Основні реквізити та вимоги до змісту юридичного документа.
13. Поняття та цілі інтерв'ювання клієнта в юридичній клініці.
14. Стадії проведення інтерв'ювання та задачі юриста на кожній стадії.
15. Поняття, види та джерела інформації у юридичній справі.
16. Поняття доказів, їх властивості (належність, допустимість, достовірність, достатність).
17. Класифікація фактичних обставин справи (безспірні, сумнівні).
18. Поняття та етапи формування правової позиції у справі.
19. Основні документи про досудове врегулювання спору та їх значення.
20. Поняття медіації як альтернативного способу вирішення правових спорів.

Рівень 2: Застосування та аналіз (аналіз ситуацій, порівняння, тлумачення норм)

21. Проаналізуйте повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги згідно із Законом України «Про безоплатну правову допомогу».
22. Розкрийте механізм реалізації принципу пріоритету інтересів клієнта в діяльності студента-консультанта.
23. Порівняйте етичні вимоги до адвоката та студента-консультанта юридичної клініки.
24. Проаналізуйте алгоритм дій юриста-консультанта при виявленні ознак конфлікту інтересів.
25. Розкрийте особливості документування звернень громадян відповідно до Закону України «Про звернення громадян».
26. Проаналізуйте типові помилки при складанні вхідної анкети відвідувача юридичної клініки.
27. Розкрийте методику збору інформації юристом-консультантом з використанням електронних баз даних (ЄДРСР, HUDOC).
28. Проаналізуйте критерії оцінки допустимості та належності доказів у цивільному провадженні.
29. Розкрийте алгоритм дій юриста при аналізі матеріалів справи на предмет виявлення прогалин у доказовій базі.

30. Порівняйте стратегію та тактику вирішення правової проблеми в судовому та позасудовому порядку.

31. Проаналізуйте вимоги до змісту та структури письмової правової консультації (правового висновку).

32. Розкрийте особливості складання позовної заяви у справі про захист прав споживачів.

33. Проаналізуйте підстави та порядок оскарження дій державного виконавця.

34. Розкрийте особливості представництва інтересів неповнолітньої особи в суді.

35. Проаналізуйте повноваження прокурора щодо представництва інтересів держави в суді.

36. Розкрийте механізм надання повноважень представнику за договором про надання правової допомоги.

37. Проаналізуйте наслідки недотримання вимог до оформлення процесуального документа.

38. Розкрийте особливості консультування клієнтів з вразливих категорій (ВПО, особи з інвалідністю).

39. Проаналізуйте порядок роботи з електронними доказами під час підготовки до судового засідання.

40. Розкрийте процедуру оформлення та подання скарги на дії приватного виконавця.

Рівень 3: Синтез, оцінювання та творче застосування (розробка рішень, прогнозування, комплексний аналіз)

41. Розробіть проєкт локального нормативного акту «Правила внутрішнього розпорядку юридичної клініки університету».

42. Спрогнозуйте правові наслідки для студента-консультанта у разі розголошення конфіденційної інформації клієнта.

43. Розробіть алгоритм дій юридичної клініки у разі надходження звернення від двох клієнтів з взаємно суперечливими інтересами.

44. Оцініть ефективність чинного механізму надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні та запропонуйте шляхи його вдосконалення.

45. Розробіть проєкт пам'ятки для клієнта «Як підготувати пакет документів для первинної консультації».

46. Спрогнозуйте ризики для клієнта у разі обрання стратегії досудового врегулювання спору через медіацію замість звернення до суду.

47. Розробіть проєкт позовної заяви про поновлення на роботі з додатком у вигляді переліку доказів, що підлягають витребуванню.

48. Оцініть допустимість використання штучного інтелекту для складання правових висновків у діяльності юридичної клініки з точки зору професійної етики.

49. Розробіть стратегію захисту прав клієнта у справі про стягнення заборгованості за договором позики, якщо боржник змінив місце проживання і не виходить на зв'язок.

50. Спрогнозуйте наслідки пропуску строку позовної давності та розробіть план дій щодо його відновлення.

51. Розробіть проєкт скарги до органів прокуратури на бездіяльність державного виконавця щодо звернення стягнення на майно боржника.

52. Оцініть якість наданої правової допомоги на основі аналізу наданого зразка правового висновку (кейс-аналіз).

53. Розробіть проєкт договору про надання правової допомоги з урахуванням усіх істотних умов та етичних вимог.

54. Спрогнозуйте можливі заперечення відповідача щодо позовної заяви про поділ спільно нажитого майна та розробіть контраргументи.

55. Розробіть проєкт клопотання про забезпечення позову у справі про відшкодування моральної шкоди.

56. Оцініть відповідність дій студента-консультанта вимогам Етичного кодексу в ситуації тиску з боку клієнта на прийняття незаконного рішення.

57. Розробіть комплексний план правового супроводу клієнта від моменту первинного інтерв'ю до виконання судового рішення.

58. Спрогнозуйте вплив змін у процесуальному законодавстві на порядок представництва інтересів у господарському суді.

59. Розробіть проєкт заяви про видачу судового наказу про стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги.

60. Оцініть ефективність обраного способу захисту прав клієнта у складній багатоепізодній справі та запропонуйте альтернативні варіанти.

3.7 Методика навчання

Лекції (проблемні лекції, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).

Семінарські заняття (доповіді, виступи, публічне обговорення питань тем курсу, виконання завдань, розв'язання фахових задач (кейс-метод), рольові ігри у форматі «клієнт – юрист-консультант»).

Самостійне навчання: виконання завдань самостійної роботи; індивідуальних завдань; робота з навчальною літературою, правовими джерелами.

4 КРИТЕРІЇ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кожний вид поточної навчальної роботи студента оцінюються за 5-бальною шкалою.

Критерії оцінювання роботи студентів на семінарських, практичних заняттях, виконання завдань СРС:

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого,

	всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання виконання індивідуальних завдань (ІЗ)

для дисциплін, вивчення яких завершується екзаменом	
10 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
8-9 балів	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.
7 балів	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
6 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
5 балів	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що

для дисциплін, вивчення яких завершується екзаменом	
	потребують однослівної відповіді. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
< 5 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Згідно з діючою в коледжі системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного, рубіжного контролю, виконання ІЗ, складання заліку та екзамену (підсумковий контроль).

Схема розподілу балів:

Екзамен	50 балів (поточний, рубіжний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	40 балів (підсумковий контроль)
---------	--	--	---------------------------------

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

Екзамен	30 балів (поточний, рубіжний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	25 балів (підсумковий контроль)
---------	--	---	---------------------------------

Підсумкова семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5 ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з вивчення навчальної дисципліни «Юридичне консультування» є:

- тести;
- індивідуальні завдання;
- усні, письмові відповіді при проведенні контрольних заходів (рубіжний контроль);
- доповіді і виступи на заняттях;
- проведення опитування на заняттях;
- звіти з виконання завдань СРС;
- звіти з виконання практичних завдань;

- рольові ігри у форматі «клієнт – юрист-консультант»;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ І МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Електронні ресурси: конспект лекцій, електронна бібліотека навчальної літератури, презентації окремих тем, банк тестів, методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Практикум з юридичної клінічної діяльності : навч. посібник : 2-е вид., доп. і перероб. / Л. Р. Наливайко, Е. В. Звягіна, Ю. М. Тарасенко ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Л. Р. Наливайко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 228 с. URL: http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/3358/1/2018-%D0%9E%D0%AE%D0%9A%D0%9F_%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%90_%D0%A0%D0%95%D0%94.pdf.

2. Паскар А.Л., Проскурняк І.Г., Савчин Н.М. Практичне право : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 136 с. URL: <https://dspace.chnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7e624be3-591e-470d-abeb-e1cae243e38e/content>

3. Практикум із юридичного документознавства : навч. посіб. / [уклад. І. М. Голопич, Н. І. Єльнікова, О. Б. Оверчук, В. А. Перцева]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Ф-т № 2, Каф. українознавства. Харків : ХНУВС, 2024. 297 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/24104>.

4. Галай А. О., Іваніщ Я. В., Стаднік В. В. Основи юридичної клінічної практики: Навчально-методичний посібник / За ред. А. О. Галай. К.: Атіка, 2007. 204 с. URL: <https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2017/07/Osnovy-yurydychnoyi-klinichnoyi-praktyky.pdf>.

5. Правнича клінічна освіта в Україні: Навчальний посібник / за заг. ред. В. М. Суценка. К.: Баїте, 2020. 274 с. URL: <https://legalclinics.in.ua/navchalnyj-posibnyk-pravnycha-klinichna-osvita-v-ukrayini/>.